

Nr 2.

Ankom till riksdagens kansli den 31 januari 1939 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i proposition med förslag till tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1938/39 under nionde huvudtiteln gjorda framställningar.
(1:a avd.)

Utskottet får härigenom avgiva utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i den till riksdagen den 4 januari 1939 avlåtna propositionen, nr 2, om tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1938/39 under nionde huvudtiteln gjorda framställningar.

Beträffande utredningen i dessa ärenden får utskottet hänvisa till motsvarande punkter i statsrådsprotokollet (bilagan 9, sid. 81—93).

C. Lantbruksakademien och försöksväsendet på jordbruksområdet.

1:o) **Statens växtskyddsanstalt: Byggnadsarbeten, reservationsanslag.** Till bestridande av erforderliga byggnads- och ombyggnadsarbeten för statens växtskyddsanstalts institutionsbyggnad vid Bergshamra i Stockholms län har riksdagen anvisat för budgetåret 1936/37 300,000 kronor och för budgetåret 1937/38 356,300 kronor. Härjämte har till täckande av ökade byggnadskostnader vid ifrågavarande om- och nybyggnadsarbeten å tilläggsstat till riksstaten för sistnämnda budgetår anvisats ett belopp av 50,000 kronor.

Kungl. Maj:ts framställning under punkt 1 innefattar — i överensstämmelse med hemställan från styrelsen för statens växtskyddsanstalt — anslagsanvisning för anordnande av stängsel kring anstaltens område med 6,500 kronor samt för verkställande av vissa planeringsarbeten med 4,000 kronor.

Utskottet, som biträder Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må till *Statens växtskyddsanstalt: Byggnadsarbeten* å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1938/39 anvisa ett *reservationsanslag* av 10,500 kronor.

D. Undervisningsanstalter för jordbruk och lantmannanärningar m. m.

2:o) **Lantbrukshögskolan: Byggnadsarbeten m. m. för försöksverksamhet, reservationsanslag.** Hittills har riksdagen för byggnadsarbeten m. m. för försöksverksamhet anvisat tillhopa 780,700 kronor. Av detta belopp ha 240,000 kronor avsetts för uppförande av en försöksladugård vid Kungsängen.

Kungl. Maj:ts framställning under punkt 2 innefattar — i överensstämmelse med hemställan från byggnadsstyrelsen — anslagsanvisning med ytterligare 46,500 kronor för försöksladugårdens uppförande.

Handlingarna i ärendet utvisa, att den speciella inredningen och de maskinella anordningarna m. m. inom byggnaden beräknas betinga en merkostnad utöver tillgängliga medel av 38,500 kronor samt att kostnaderna för en ny transformatorstation, vilken måste uppföras men ej upptagits i det ursprungliga kostnadsförslaget, ävensom merkostnader för elektriska ledningar beräknas till ett sammanlagt belopp av 8,000 kronor.

Utskottet.

Med tillstyrkan av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lantbrukshögskolan: Byggnadsarbeten m. m. för försöksverksamhet* å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1938/39 anvisa ett *reservationsanslag* av 46,500 kronor.

3:o) **Lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitutet vid Alnarp: Byggnadsarbeten m. m. för försöksverksamhet, reservationsanslag.** Till byggnadsarbeten avseende trädgårdsförsöksavdelningen vid Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut har för budgetåret 1937/38 uppförets ett reservationsanslag å 146,900 kronor, därav 25,000 kronor beräknats till inköp av inventarier och inredning till utrustning av avdelningen.

Kungl. Maj:ts framställning under punkt 3 innefattar — i överensstämmelse med förslag av lantbruksstyrelsen — anslagsanvisning till förstärkning av berörda anslag, i vad detsamma avser inköp av inventarier och utrustning för trädgårdsförsöken vid Alnarp, med 10,000 kronor.

Utskottet.

Utskottet tillstyrker framställningen och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitutet vid Alnarp: Byggnadsarbeten m. m. för försöksverksamhet* å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1938/39 anvisa ett *reservationsanslag* av 10,000 kronor.

G. Lanthushållning i allmänhet.

4:o) **Bidrag till gödselvårdsanläggningar, reservationsanslag.** Såsom bidrag till gödselvårdsanläggningar har riksdagen för innevarande budgetår anvisat ett reservationsanslag av 200,000 kronor, varjämte å beredskapsstat för budgetåret upptagits ett förskottsanslag av 500,000 kronor.

Departementschefen har, med hänsyn till ifrågavarande förbättringsarbets betydelse för utökandet av försörjningsmöjligheterna för vissa kategorier av landsbygdens befolkning samt då behov av ytterligare bidrag till dessa arbetens utförande förelåge, förordat, att å tilläggsstat för innevarande budgetår upptages ett belopp av 300,000 kronor för ändamålet.

Med tillstyrkande av bifall till framställningen i ämnet hemställer utskottet, *Utskottet.*

att riksdagen må till *Bidrag till gödselvårdsanläggningar* å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1938/39 anvisa ett *reservationsanslag* av 300,000 kronor.

H. Egnahemsbildning, kolonisation och grundförbättringar m. m.

Grundförbättringar: Statens avdikningsanslag. Riksdagen plägar årligen dels bestämma det belopp, intill vilket statsbidrag ur anslaget må av Kungl. Maj:t för det nästkommande budgetåret beviljas, dels ock anvisa visst anslagsbelopp för finansieringen av erforderliga utbetalningar av bidrag. För budgetåret 1938/39 har sålunda bidragstilldelningen bestämts till 1,200,000 kronor och anslag för ändamålet — av förslagsanslags natur — anvisats med 2,700,000 kronor.

Departementschefen har i ärendet anfört:

»Med hänsyn till betydelsen av att skapa ytterligare arbetstillfällen och i avsikt att möjliggöra tilldelning av statsbidrag till företag, beträffande vilka arbetsplaner redan föreligga hos lantbruksstyrelsen, vill jag förordna, att Kungl. Maj:t bemyndigas att under budgetåret 1938/39 bevilja statsbidrag till avdikningsföretag å högst 1,200,000 kronor utöver det av statsmakterna för samma tid bestämda beloppet. Någon anslagsanvisning för ändamålet å tilläggsstaten synes ej vara erforderlig.»

Utskottet, som biträder förevarande framställning, hemställer, *Utskottet.*

att riksdagen medgiver, att Kungl. Maj:t må under budgetåret 1938/39 bevilja statsbidrag från statens avdikningsanslag å ytterligare tillhoppa högst 1,200,000 kronor.

5:o) **Grundförbättringar: Bidrag till täckdikningar, reservationsanslag.** För innevarande budgetår har för ifrågavarande ändamål anvisats ett reservationsanslag av 400,000 kronor, varjämte å beredskapsstat för budgetåret upptagits ett förskottsanslag av 1,000,000 kronor.

Kungl. Maj:ts framställning under punkt 5 innefattar anslagsanvisning för ändamålet med 200,000 kronor.

Utskottet.

Utskottet anser, att med hänsyn till ifrågavarande arbetens betydelse såväl för jordbruket som för beredande av sysselsättning åt arbetskraften å landsbygden anslag för ändamålet bör uppföras å tillägsstat, samt hemställer alltså,

att riksdagen må till *Grundförbättringar: Bidrag till täckdikningar* å tillägsstat till riksstaten för budgetåret 1938/39 anvisa ett *reservationsanslag* av 200,000 kronor.

I. Fiskeriväsendet.

6:o) **Understöd åt fiskare, reservationsanslag.** I anledning av inom riksdagen väckta motioner (I: 116 och II: 225) anvisade 1938 års riksdag för innevarande budgetår till understöd åt fiskare ett reservationsanslag av 42,000 kronor. Å beredskapsstat för samma budgetår har upptagits ett förskottsanslag av 150,000 kronor.

Kungl. Maj:ts framställning innefattar anslagsanvisning för ändamålet med 50,000 kronor. Såsom skäl för äskandet framhåller departementschefen, att ifrågavarande understödsverksamhet visat sig vara erforderlig inom vissa delar av landet även under nuvarande konjunkturläge, samt att det av riksdagen beviljade anslaget synes vara otillräckligt.

Utskottet.

Utskottet, som ansluter sig till Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må till *Understöd åt fiskare* å tillägsstat till riksstaten för budgetåret 1938/39 anvisa ett *reservationsanslag* av 50,000 kronor.

7:o) **Bidrag till fiskare för förlust av fiskredskap m. m., reservationsanslag.** Under förevarande anslagstitel har för budgetåret 1938/39 anvisats ett reservationsanslag av 26,000 kronor.

Departementschefen har anfört följande.

»Inom jordbruksdepartementet föreligga till behandling av Malmöhus läns havsfiskeförening gjorda framställningar om anvisande av ett anslag av 176,570 kronor för fördelning bland fiskare i Malmöhus län, som på grund av svåra stormar under oktober och november månader 1938 förlorat sina

ålbottengarn. Även i andra kusttrakter torde fiskarbefolkningen genom nämnda stormar ha åsamkats stora förluster. Vissa av dessa skador synas på grund av de katastrofartade förhållanden under vilka de inträffat ha blivit särskilt kännbara för de därav drabbade fiskarena. Med hänsyn härtill kan ett avsevärt högre anslag än det för innevarande budgetår tillgängliga förväntas bli erforderligt. Jag förordar alltså anvisande å tilläggsstat för innevarande budgetår av ytterligare medel, förslagsvis 300,000 kronor, för att i mån av behov användas för ifrågavarande bidragsverksamhet.»

Utskottet, som tillstyrker förevarande framställning, hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må till *Bidrag till fiskare för förlust av fisk-redskap m. m.* å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1938/39 anvisa ett *reservationsanslag* av 300,000 kronor.

8:o) **Främjande av beredning och avsättning av fisk m. m., reservationsanslag.** För innevarande budgetår är för ifrågavarande ändamål uppfört ett reservationsanslag av 500,000 kronor.

Departementschefen har anfört följande.

»Av anslaget för innevarande budgetår har intill den 1 december 1938 i statsbidrag beviljats omkring 290,000 kronor. Det torde vidare kunna förväntas, att under budgetåret ytterligare önskemål, vilka snarare överstiga än understiga ett belopp av 400,000 kronor, komma att ställas på anslaget. Det synes härvidlag främst bli fråga om bidrag till ytterligare prisregleringsförsök men även om understöd för andra åtgärder till fiskerinäringens främjande, såsom vid import av långa från Norge, vid försöksfångst av val och för utförande av vissa fiskeförsök. För tillgodoseende av dylika önskemål — i den mån de efter verkställd utredning visa sig berättigade — vill jag tillstyrka, att å tilläggsstaten upptages ett belopp av 200,000 kronor.»

Med tillstyrkande av bifall till framställningen hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Främjande av beredning och avsättning av fisk m. m.* å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1938/39 anvisa ett *reservationsanslag* av 200,000 kronor.

J. Skogsväsendet.

9:o) **Skogsvård m. m.: Statens skogsutdikningsanslag, reservationsanslag.** Till statens skogsutdikningsanslag har riksdagen för budgetåret 1938/39 anvisat ett reservationsanslag av 200,000 kronor, varav 80,000 kronor må användas för besiktning av vissa äldre dikningsföretag. Härjämte har för

ändamålet i fråga å beredskapsstat för innevarande budgetår upptagits ett förskottsanslag av 600,000 kronor.

Departementschefen har anfört följande.

»På grund av skogsavverkningarnas avsevärt minskade omfattning under innevarande avverkningssäsong torde det vara nödvändigt att utöka försörjningsmöjligheterna för befolkningen i de delar av landet, som äro särskilt beroende av skogsbruket. Med hänsyn härtill synes det angeläget, att ytterligare medel göras tillgängliga för ifrågavarande verksamhet under löpande budgetår. Vidare anser jag mig böra förorda, att vid skogsutdikningsarbetena i Norrland samt i Kopparbergs och Värmlands läns skogsbygder statsbidrag i vissa fall må i syfte att uppmuntra verksamheten kunna utgå med upp till 60 procent av kostnaden. Å tilläggsstat för detta budgetår torde böra upptagas ett belopp av 400,000 kronor.»

Utskottet.

Vidkommande först den föreslagna ändringen av bidragsprocenten för arbeten i Norrland samt i Kopparbergs och Värmlands läns skogsbygder vill utskottet erinra, att 1938 års riksdag medgivit, att bidragsprocenten för nämnda delar av landet — i händelse sådan situation inträffar att beredskapsanslagen måste tillgripas — må höjas på sätt departementschefen nu förordat. Då anslaget under rådande läge å arbetsmarknaden är avsett att komma till användning såsom arbetslöshetsbekämpande, anser utskottet en höjning av bidragsprocenten vara motiverad.

Gentemot anslagsäskandet har utskottet intet att erinra.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Skogsvård m. m.: Statens skogsutdikningsanslag* å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1938/39 anvisa ett *reservationsanslag* av 400,000 kronor.

10:o) **Skogsvård m. m.: Statens skogsodlingsanslag, reservationsanslag.** Under förevarande anslagstitel har riksdagen för budgetåret 1938/39 anvisat ett reservationsanslag av 60,000 kronor, varjämte å beredskapsstat för sagda budgetår för ändamålet i fråga upptagits ett förskottsanslag av 100,000 kronor.

Kungl. Maj:ts framställning under punkt 10 innefattar — under framhållande av att även ifrågavarande arbeten äro ägnade att förbättra försörjningsmöjligheterna i de skogrika delarna av landet samt att skogsodlingsarbeten äga betydelse för åstadkommande av en ökad virkesproduktion — anslagsanvisning med 100,000 kronor.

Utskottet.

Utskottet tillstyrker *Kungl. Maj:ts framställning* och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Skogsvård m. m.: Statens skogsodlingsanslag* å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1938/39 anvisa ett *reservationsanslag* av 100,000 kronor.

11:o) **Skogsvård m. m.: Vissa tillfälliga skogsvårdsåtgärder å enskildas skogar, reservationsanslag.** Å beredskapsstat för innevarande budgetår har för utlämnande av statsbidrag för vissa tillfälliga skogsvårdsåtgärder å enskildas skogar anvisats ett förskottsanslag av 1,000,000 kronor.

Kungl. Maj:ts framställning under punkt 11 innefattar framställning om anslagsanvisning för ändamålet med 1,500,000 kronor.

Utskottet vill erinra, att förevarande anslag har avsetts skola samtidigt tjäna två syften, nämligen beredande av ökade arbetstillfällen inom skogsbruket och främjande av skogsvården. Då utskottet i likhet med departementschefen finner det önskvärt, att lämpliga arbetsobjekt för skogsvårdsåtgärder tillskapas under nuvarande konjunkturer å skogsskötselns område, hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Skogsvård m. m.: Vissa tillfälliga skogsvårdsåtgärder å enskildas skogar å tilläggsstat till riksstaten* för budgetåret 1938/39 anvisa ett *reservationsanslag* av 1,500,000 kronor.

12:o) **Skogsvård m. m.: Väg- och flottledsbyggnader å skogar i enskild ägo, reservationsanslag.** Till väg- och flottledsbyggnader å skogar i enskild ägo har för budgetåret 1938/39 anvisats ett reservationsanslag å 50,000 kronor, varjämte å beredskapsstat för samma budgetår upptagits ett förskottsanslag av 150,000 kronor.

Kungl. Maj:ts framställning innefattar anslagsanvisning till ändamålet med 300,000 kronor.

Utskottet biträder *Kungl. Maj:ts framställning*, vilken avser att bereda ytterligare arbetstillfällen samt för skogsbrukets del förbättrade vägförhållanden, samt hemställer alltså,

Utskottet.

att riksdagen må till *Skogsvård m. m.: Väg- och flottledsbyggnader å skogar i enskild ägo* å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1938/39 anvisa ett *reservationsanslag* av 300,000 kronor.

13:o) **Riksskogstaxering och avverkningsstatistik, reservationsanslag.** Vid 1937 års riksdag beslöts, att ny riksskogstaxering snarast möjligt skulle anordnas. Riksdagen beslöt vidare, att i samband med 1938 års virkestaxering till skogsaccis skulle verkställas en provundersökning angående möjligheterna att åstadkomma en fortlöpande avverkningsstatistik. För biträde inom jordbruksdepartementet med handläggningen av frågor rörande riksskogstaxering och avverkningsstatistik ha tillkallats särskilda sakkunniga, vilka antagit benämningen 1937 års riksskogstaxeringsnämnd.

Till bestridande av kostnaderna för riksskogstaxeringens planläggning samt för genomförande av förenämnda provundersökning anvisades för budgetåret 1937/38 ett reservationsanslag av 100,000 kronor. För innevarande budgetår har till riksskogstaxering och avverkningsstatistik uppförts ett reservationsanslag av 200,000 kronor.

I skrivelse den 16 november 1938 har *statistiska centralbyrån* hemställt om anvisande av ett belopp å 37,000 kronor för slutförande av provundersökningen rörande en fortlöpande avverkningsstatistik.

Kungl. Maj:ts framställning under punkt 13 innefattar anslagsanvisning med 97,000 kronor, därav 37,000 kronor för slutförande av den av statistiska centralbyrån angivna provundersökningen samt 60,000 kronor till förstärkning av det för innevarande budgetår beviljade anslaget till riksskogstaxering och avverkningsstatistik för att möjliggöra av riksskogstaxeringsnämnden till tiden den 15 maj—30 juni 1939 planerat fältarbete.

Utskottet. Med biträdande av Kungl. Maj:ts framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Riksskogstaxering och avverkningsstatistik* å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1938/39 anvisa ett *reservationsanslag* av 97,000 kronor.

L. Rikets allmänna kartverk, Sveriges geologiska undersökning och statens meteorologisk-hydrografiska anstalt.

14:o) **Rikets allmänna kartverk: Anskaffande av flygplan m. m., reservationsanslag.** För budgetåret 1938/39 har riksdagen under förevarande anslagsrubrik anvisat ett reservationsanslag av 322,000 kronor. Av anslaget var ett belopp av 160,000 kronor avsett för anskaffande av ett flygplan för kartverkets flygfotograferingar.

Kungl. Maj:ts framställning under punkt 14 innefattar — i anslutning till hemställan från rikets allmänna kartverk — anslagsanvisning med 12,000 kronor till ändamålet, därav 6,000 kronor skulle avse merkostnad för ett redan inköpt flygplan och 6,000 kronor av kartverket föreslagna smärre ändringar på detta plan.

Utskottet. Utskottet, som tillstyrker förevarande framställning, hemställer,

att riksdagen må till *Rikets allmänna kartverk: Anskaffande av flygplan m. m.* å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1938/39 anvisa ett *reservationsanslag* av 12,000 kronor.

M. Diverse.

15:o) **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, reservationsanslag.** Till bestridande av kostnaderna för kommittéer och utredningar genom sakkunniga har under nionde huvudtiteln för budgetåret 1938/39 anvisats ett reservationsanslag av 275,000 kronor.

Kungl. Maj:ts framställning under punkt 15 innefattar anslagsanvisning med 100,000 kronor till förstärkning av ifrågavarande anslag.

Utskottet, som ansluter sig till Kungl. Maj:ts framställning, hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1938/39 anvisa ett *reservationsanslag* av 100,000 kronor.

Stockholm den 31 januari 1939.

På jordbruksutskottets vägnar:

C. J. JOHANSSON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Sederholm, Carl Eriksson, Granath, Alfred Andersson, Gabrielsson, von Stockenström, Lindbärg* och *Bror Nilsson* samt

från andra kammaren: herrar *Johansson* i Björnlunda, *Uddenberg, Hedlund* i Häste, *Andersson* i Löbbo, *Casenberg, Andersson* i Tungelsta, *Hilding* och *Pettersson* i Dahl.